

ÅRETS 10 BEDSTE: KUNST

2014-kavalkade.

Som de foregående år var kunstmuseernes program – med få undtagelser – præget af de sikre satsninger. Vi kigger tilbage på nogle af hovedstadens bedste udstillinger i 2014, hvor vi finder navne som Palle Nielsen, Asger Jorn, Christian Lemmerz og Julie Nord.

Af Torben Weirup

MODELLEN, PALLE NIELSEN ARKEN

1. Årets mest overraskende satsning var Kunstmuseet Arkens genskabelse af Palle Nielsens 1968-projekt, »Modellen«. Museumsbygningens vanskeligt anvendelige kunstakse var gennem trekvart år omdannet til en legeplads for børn. Udstillingen var ikke blot underholdning – den var også et udsagn om, hvor vidt man kan fortolke kunstbegrebet. På samme måde som Olafur Eliasson gjorde det med sit islandske landskab til Louisiana, som »Modellen« deler førsteplads med. Alle verdens genstande og materialer kan gøres til billedkunst.

ASGER JORN – RASTLØS REBEL STATENS MUSEUM FOR KUNST

2. Blandt museernes vigtigste opgaver er at bevare kulturarven ved at udstille den og anlægge et nysyn på klassikerne. Med 100-året for Jorns fødsel var det netop det, Statens Museum for Kunst gjorde med den fuldt udfoldede, retrospektivt disponerede udstilling, »Asger Jorn – Rastløs rebel«, der både åbnede værket for nye generationer og formidlede ny viden til kendere.

DRAMAET I ARLES ORDRUPGAARD

3. Ordrupgaard stod for en af årets bedste klassikerudstillinger i hovedstadsområdet. Et nyt syn på et par af giganterne i moderne kunst – Gauguin og van Gogh – fortalt gennem historien om deres ambivalente venskab med kunstnerkammeraten, Émile Bernard, på sidelinjen. Først og fremmest var udstillingen en fortælling om, hvordan et nyt malerisk sprog blev skabt gennem dialog. Af en slags.

SOM FORVANDLET NY CARLSBERG GLYPTOTEK

4. Vi vægrer os ved at tro det, og vi vil blive ved med at vægre os. Men antikkens skulpturer var altså ikke hvide. De var kulørte. Det er bare fotografierne af dem i gamle bøger, der er sort/hvide. Og så forestillingen om, at den europæiske antik var ædel enfold og stille storhed. Glyptoteket viste en gennearbejdet udstilling baseret på nyere – og ældre – forskning.

ANDANTE, CHRISTIAN LEMMERZ CISTERNERNE

5. Med et enkelt men virkningsfuldt greb iscenesatte Christian Lemmerz det tidligere underjordiske vandreservoir – Cisternerne – under Søndermarken. De i sig selv fascinerende rum var oplyst af store kandelabre og ud over den dramatiske virkning blev det – typisk for Lemmerz – endnu en gang en kommentar til de største spørgsmål i tilværelsen.

BIOGRAPHY OG GOYA STATENS MUSEUM FOR KUNST

6. Elmgreen & Dragset har et mildt kritisk syn på samfundet og de begrænsninger, systemer af enhver art udøver over for individer. Deres stort anlagte udstilling på Statens Museum for Kunst, der endnu kan ses til 4. januar, var desuden et retrospektivt blik på deres efterhånden lange karriere på den internationale kunstscene. En uforglemmelig oplevelse på nationalgalleriet var udstillingen af grafik af Manet og Goya.

JUST LIKE HOME, JULIE NORD KUNSTFORENINGEN GL. STRAND

7. Julie Nord er en eminent tegner med en skræmmende motivverden: Familien. Kunstforeningen Gl. Strand viste en række af hendes nyere serier af familieportrætter. Det lyder hyggeligt, men det er det ikke. Netop det fortrolige i det hjemlige er det skræmmende og uhyggelige. Hvor man skulle være tryk, er man det ikke. Med sin udstilling gravede Julie Nord dybt i sjælens kældre.

SUSAN HILLER DEN FRIE UDSILLINGS BYGNING

8. Susan Hiller var måske nok en lidt underspillet måde at indvie Den Fries nye lokaler på, men det er et interessant værk, der ikke står i vejen for det virkelig glædelige: At J..F. Willumsens bygning over for Østerport Station er blevet udvidet med nogle underjordiske lokaler og er sluppet af med en skæmmende tilbygning, der slørede storheden i arkitekturen.

SECRET GARDEN GL. HOLTEGAARD

9. Få udstillingssteder med mulighed for det satser på kunst i det åbne rum. Men Gl. Holtegaard har haft en række – »Secret garden« – hvor ofte meget underfundige værker var placeret i den charmerende barokpark bag selve udstillingsbygningen. Udstillingen var en invitation til en havevandring med mulighed for både at møde det skønne og for eftertænksomheden.

SEVEN SORROWFUL SONGS, MORTEN STRÆDE NY CARLSBERG GLYPTOTEK

10. Morten Strædes skulpturer er af den slags, der sædvanligvis opfattes som vanskeligt tilgængelige; fyldt som de er med referencer til Gud og hvermand. Udstillingen af værker spredt rundt om i Glyptotekets sale indbød til en lang række fortællinger om skibsbrud og undergang, men lokkede ved deres overraskende materialevalg og særegne skønhed.

